СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 128. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ЛИПНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 8, 1987 No. 128. VOL. XCIV.

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ РОЗПОЧАЛИСЯ

Гаррісбург, Па. (Володимир Янів). Тут, 24-го червня ц.р., в ротонді Капітолю, відбулося відкриття ювілейних відзначень тисячоліття Християнства України в присутності тисячі громадян, мешканців стейту Пенсильванії, членів української спільноти. Відкриття зорганізував Метрополітальний філядельфійський комітет, відділ Крайового Комітету для відзначення Тисячоліття Християнства в Україні, який очолює проф. д-р Богдан Гнатюк. Це історичне відкриття провів адвокат Данило Максимюк, член губернаторської комісії у етнічних справах, який у короткому вступному слові сказав про мету зібрання, про його значення для української спільноти, про переслідування української і православної і католицької Церков під советами. Обидві Церкви пішли в підпілля, а їх єпископів і священиків знищено фізично.

Далі ведучий програми адв. Данило Максимюк представив стейтових сенаторів і членів легіслятури українського або іншого слов'янського походження. Він представив також приятеля українців, стейтового сенатора Джозефа Ракса, який багато допоміг у різних справах УОКЦентру. Сенатор Дж. Ракс привітав зібраних тут громадян Пенсильванії, членів української спільноти і побажав кращих часів для українського народу.

У програмі з успіхом виступав чоловічий хор з Філядельфії, славний „Прометей", з трьома піснями: „Блажен Муж", Бортнянського, „Вогні горять" Лисенка і американською піснею „Ґльорі, ґльорі Алелюя". Диригував маестро Михайло Длябога; при фортепіяно Ірина Пелех-Зварич.

Представлений адв. Д. Максимюком губернатор стейту Пенсильванія Роберт Кейсі у своєму слові сказав, що українці у вільному світі мають обов'язок охороняти і пропагувати правду про історично-релігійні події, які фальшиво були насвітлювані в минулому російськими царями, а тепер це саме робить советський уряд. Обидві Церкви українського народу, православну і католицьку, насильно включено до Російської Православної Церкви, а українські протестантські церкви в Україні є під постійним переслідуванням. Губернатор переконаний, що американці українського походження, громадяни стейту Пенсильванії, свідомі своєї пребагатої тисячолітньої духової і культурної спадщини, і тому, всі разом, із своїми братами в діяспорі мають що святкувати в урочистих цих відзначеннях.

Губернатор Роберт Кейсі відчитав підписану ним проклямацію, якою він проголосив рік 1988-ий ювілейним роком Християнства в Україні, в стейті Пенсильванії. Проклямацію губернатор заохочує всіх грома-

(Закінчення на стор. 3)

Помер д-р В. Вишиваний

Ню Йорк. – У п'ятницю, 3-го липня 1987 року, помер, будучи у своєї дочки на вакаціях в Південній Кароляйні, бл. п. Василь Вишиваний, доктор філософії, колишній управитель Школи Українознавства в Ню Йорку, громадський і союзовий діяч, в'язень польських і німецьких тюрем, член багатьох українських громадських і виховних організацій, довголітній урядовець 361-го Відділу Українського Народного Союзу, Товариства „Дністер", колишній касир, предсідник і секретар згаданого відділу.

Панахида буде правитись у четвер, 9-го липня ц.р., о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Петра Яреми, при 7-ій вулиці в Ню Йорку, а похорон у п'ятницю, 10-го липня, о год. 9:30 до церкви св. Юра і на український православний цвинтар св. Андрія у Бавнд Бруку.

Покійний залишив у глибокій жалобі: дружину Мирославу, доньок — Зоряну і Тамару з родинами, сестру і брата з родинами в Україні, шваґрів Євгенію і Володимира Саляків, близьких й дальших приятелів і велику зорганізовану громаду та союзових співробітників.

У СВІТІ

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКІ ОБОРОНЦІ прав людини, переважно члени „Хартії-77", і 16 польських членів підпільної „Солідарности" створили спільну групу оборони прав людини в Чехо-Словаччині і Польщі і назвали її „Групою друзів чехо-словацької і польської солідарности". Члени групи зобов'язались обмінювались інформаціями про правозахисний рух в обидвох країнах і взаємно собі допомагати.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ СССР назначило ген. Івана Третяка на важливий пост повітряної оборони на місце усуненого з цього посту маршала Александра Колдунова після неприємного для Москви випадку переїзду кордону і приземлення на Червоній площі молодого західньонімецького летуна Матіяса Руста, маленький літак якого „Сессна", після кружляння над самим Кремлем, приземлився біля кремлівських мурів. На Заході довідались про назначення ген. І. Третяка тільки з невеличкої замітки в советській газеті „Красная Звезда", органі міністерства оборони СССР, бо інші советські засоби масової інформації не повідомляли про цю справу ні словом. У роках 1976 до 1984 ген. І. Третяк командував далекосхідньою військовою округою, а потім його замінив на цьому пості теперішній міністер оборони ген. Дімітрій Язов. Як відомо, після випадку з німецьким летуном Рустом зі своїх постів були звільнені міністер оборони СССР маршал Сергей Соколов і багато інших старшин.

ВЕРХОВНА РАДА СССР спеціяльною ухвалою відібрала советське горожанство від д-ра Анатолія Корягіна і членів його родини, як інформує про цю справу газета „Ню Йорк Сити Трибюн" у числі з четверга, 2-го липня ц.р. В советському „указі" говориться, що д-р А. Корягін „опоганив советське громадянство і займався ворожою роботою, яка підривала престиж держави". А. Корягін, приїхавши на Захід, не переставав виступати в обороні політичних в'язнів, головно в'язнів у так званих психіятричних закладах КҐБ, і домагався від західніх країн, щоб вони протестували проти цієї нелюдяної практики в СССР. Цікаво при тому підкреслити, що ні одна з американських великих газет, яка втримує в Москві цілий ряд своїх кореспондентів, не повідомили про відібрання громадянства від д-ра А. Корягіна. Аналогічна ситуація заіснувала була з відібранням громадянства від Ірини Ратушинської й Ігоря Геращенка. Етнічні газети в ЗСА повідомили про це на підставі західньоевропейської преси. Значить існує якась домовленість між „великою пресою" і Москвою, — кажуть деякі консервативні політичні спостерігачі.

УРЯД ПІДТРИМУЄ ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ

Кеймбридж, Масс. (ФК-У). В 1965 році була створена найвища федеральна американська установа для розвитку гуманістичних наук п. н. „Крайова фундація для гуманістики" (National Endowment for the Humanities).

Як усі федеральні установи, вона має свою резиденцію у Вашінгтоні і фінансується з федерального бюджету. Кожного року Крайова фундація призначає гроші на різні проєкти, які мають на її думку високу наукову вартість та значення для американської і світової читацької публіки.

Щоб справитися з тим важливим завданням ця фундація не признає своєї допомоги безпосередньо, а через дотичні університети. Отже, щоб подати прохання до фундації, треба спершу ознайомитись із проєктом і дістати дозвіл від декана факультету та від його фінансового референта.

Після того як поодинокі елементи Гарвардського Проєкту відзначення Тисячоліття Християнства на Україні дістали своє ясне оформлення, і дві серії корпусу (тексти і переклади на англійську мову) увійшли у стадію реалізації, дирекція Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) поробила заходи, спочатку у системі Гарварду, а опісля діставши зелене світло, приготовила відповідне прохання і переслала його знову через Гарвард — до Крайової фундації у травні 1986 року.

Рік пізніше це нормальний хід справи — директор УНІГУ, проф. Омелян Пріцак, який є офіційно відповідальним за виконання Проєкту, дістав позитивне рішення Крайової фундації

Після засягнення опінії у фахівців, керівництво відділу перекладів Крайової фундації вирішило, що Гарвардський Проєкт є найважніший із поданих їм до розгляду, і призначило йому найвищу суму у своїй системі. Тут ідеться про т. зв. дорівнювальний фонд (Matching Funds) у сумі 205,000 долярів на протязі двох років (1-го червня 1987 до 31-го травня 1989 р.). Повна сума (410,000) була запляновано УНІГУ на те, щоб покрити видатки перекладів 12 томів корпусу. Сюди не включені друк і переплет. Вони вповні на бюджетовій відповідальности УНІГУ.

Очевидно, передбачається що після виготовлення перекладів перших 12 томів, УНІГУ зможе знову дістати підтримку для Гарвардського Проєкту Тисячоліття від Крайової фундації.

У зв'язку з цією субсидією, починаючи від 1-го червня ц.р., передавані гроші до Гарвардського університету на виконання вищезгаданих перекладів будуть подвоєнні Федеральним урядом

Комітет Тисячоліття Хрищення Руси-України Гарвардський Проєкт (КТХРУ ГП), якраз тепер переводить збірку, щоб передати Гарвардському університетові гроші для повного використання доступного нам дорівнювального фонду Крайової фундації.

Призначення державної допомоги Гарвардському Проєктові Тисячоліття має подвійне значення. З одного боку, призначена для УНІГУ сума є найбільшою пожертвою, яку досі одержано від одної інституції, чи особи, а з другого боку Гарвардський Проєкт Тисячоліття України дістав через те загально американське визнання і престиж від Крайової фундації, а разом з тим і саме Тисячоліття України входить тепер у свідомість американського наукового світу як одна з центральних проблем країни нашого поселення.

Це перший раз в історії української діяспори, що американський Федеральний уряд коспонзорує великий і коштовний український науковий проєкт.

Заговорили про смерть Т. Вейта

Кувайт. — Агентство Ассошіейтед Пресс інформує, що льокальна газета помістила інформацію про смерть відомого посередника у переговорах між Англіканською Церквою, згля дно між Архиєпископом цієї Церкви Робертом Ренсі і терористичними групами в Ливані і на Близькому Сході взагалі, Террі Вейта, який нібито мав померти природньою смертю, але ливанські і сирійські офіційні чинники заперечили цю вістку.

Кувайтська газета „Аль Анбаа", покликаючись на слова одного з високим ливанських речників написала, що Вейт, правдоподібно, помер в середу, або четвер, тобто 1-го, або 2-го липня цього року. Запитаний редактор тієї газети, відповідаючи на прохання, щоб він подав докладніше джерело своєї інформації заявив, що „я не зобов'язаний робити цього, бо інформація про його смерть не була офіційною і про неї редакція довідалась припадково".

Як відомо, Т. Вейт пропав без вістей, зглядно був схоплений невідомою, правдоподібно проіранською групою терористів у Бейруті ще 20-го січня, після того, як він покинув своє помешкання у готелі і йшов на зустріч з представниками терористичних груп, які тримають у закладі громадян західніх країн. Після того коли рознеслася вістка про схоплення Вейта, жадна з терористичних груп не зголосилися, що він перебуває у їхньому полоні. Досі ходили тільки неперевірені чутки, що проіранська ливанська група захопила Т.Вейта, знущалася над ним й тероризувала за те, що мовляв, він співпрацював із західніми розвідками й інформував їх про пляновані ними терористичні акції.

Газета „Аль Анбаа" є проіранського напрямку і дуже часто виступає проти Ірану, а навіть проти самого диктатора у священичій рясі аятолли Хомейні, називаючи його „масовим вбивцею". Тому сирійське військове командування в Ливані, яке відносно добре поінформоване про характер і дії терористичних груп висловило сумнів, щодо правдивости вістки. Поліційні речники в Бейруті заявили, що повірять у повідомлення тільки тоді, як редакція розкриє цілу справу і документально докаже свою інформацію.

У Лондоні, речник Англіканської Церкви Ів Кітлі заявив, що Архиєпископ Р. Рансі не має жадного повідомлення про смерть Т.Вейта. „Це звідомлення, якщо воно покажеться непрвдивим, буде наглядною формою безвідповідальности і вводження в блуд читачів", заявив Кітлі. Про особистого висланника Рансі ходять тепер різні чутки. Одна з інформацій говорить, що терористи перевезли його до Ірану, де він тепер перебуває у тюрмі, але жадне з цих звідомлень не є підтверджене. Міністерство закордонних справ Великобританії також не має докладних інформацій про долю Т. Вейта.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ФРАНЦІЇ Жак Шірак, прибувши до Західнього Берліну, домагався, подібно, як це робив недавно президент Роналд Реґен, знесення „муру ганьби", який розділяє це місто на вільну і підневільну частини. Відзначуючи 750-річчя Берліну і підписуючи договір між Західнім Берліном і Парижем, Шірак майже дослівно повторив заклик Президента ЗСА, закликаючи генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова, щоб він вплинув на усунення цієї так наявної перешкоди до співпраці між Заходом і Сходом. Такий акт, тобто акт завалення стіни, був би, на думку Ж. Шірака, свідоцтвом нової ситуації в Східній Европі і бажанням співпраці із західніми сусідами.

РОЗПОЧАВСЯ ПРОЦЕС „ВИННИХ" ЗА ЧОРНОБИЛЬСЬКУ КАТАСТСРОФУ

Київ. — Агентство Ассошіейтед Пресс інформує, що у понеділок, 6-го липня ц.р., в містечку Чорнобиль, яке після вибуху на четвертому нуклеарному реакторі вогню і випуску в повітря великої кількости радіяційних хмар було повністю евакуоване 26-го квітня 1986 року, розпочався кримінальний процес проти „винних", тобто спричинників цієї найбільшої у світі атомової катастрофи, які не допильнували, або, як каже советська преса, занедбали систему попередження, що у висліді спричинилось до катастрофи.

Під суд поставлені в першу чергу тодішній директор чорнобильського нуклеарного комплексу, головний інженер і його заступник, які не допильнували переводжуваного на четвертому реакторі експерименту на 1,000 мегаватовому реакторі. Згідно з советськими офіційними даними у висліді вибуху, вогню і радіоактивности загинуло 31 осіб, 200 були наражені на радіоактивність і мусіли лікуватися у шпиталях; деяка з них вмерли.

Головними підсудними будуть Віктор П. Брюханов керівник чорнобильського комплексу під час вибуху, колишній головний інженер Ніколай М. Фомін і його асистент Анатолій С. Діятлов. Від часу вибуху вони перебувають у в'язниці і під слідством прокуратури. Офіційні чинники в Україні заявили західнім кореспондентам, що у випадку їхнього засуду вони можуть отримати 12 років тюрми і по кілька років заслання, з ліквідацією майна і без права повороту в родинні місцевості.

Советські чинники допустили на процес тільки дуже обмежену кількість західніх кореспондентів, в більшості журналістів комуністичних газет, щоб робити враження, що вони визнають „гласность" Міхаїла Ґорбачова не тільки в теорії але також на практиці.

Рішення відбути процес якраз у Чорнобилі має також свою вимову. Прокуратура хоче надати цьому процесові максимального розголосу і здраматизувати його якнайбільше, відтягуючи тим самим советське керівництво і спихуючи вину на кільканадцять осіб з місцевих бюрократів. Чорнобиль все ще вважається небезпечним для довшого перебування містом і там живуть періодами тільки кілька тузенів керівників і конечних робітників, які обслуговують два реактори, які тепер є в дії. Для них були збудовані примітивні житла приблизно 15 миль від центру містечка. Як відомо, свого часу журнал „Юность" писав, що деякі партійні і урядові особи покинули були місце катастрофи, або поспішно виїхали до Києва й інших місцевостей щоб зайнятись спершу евакуацією своїх родин. Александер П. Коваленко, директор інформації, заявив кореспондентам, що трійка підсудних не належить до „втікачів"

При тій нагоді советські центральні газети подали до відома що уряд витратив на погашення вогню, замурування четвертого реактора, чищення довколишніх місцевостей від радіяції понад три більйони долярів.

У зв'язку з тим, що на процес були допущені також деякі американські коресподенти і телевізія, на Заході можна буде довідатись дещо більше правди про чорнобильську катастрофу.

В АМЕРИЦІ

НАДЗІРНА РАДА Фльоридського технологічного інституту в Мельборні на Фльориді заявила, що вона буде перевіряти звіт Федерального Бюра Інвестиґацій, в якому сказано, що предсідник їхньої ради закупив деякі зі своїх наукових ступенів поштовою дорогою. Причиною перевірки їхнього предсідника Джеймса Е. Лайонса були відбитки документу ФБІ, що були доставлені до домів деяких членів ради 21-го червня ц.р. Прізвища особи, що ці копії виготовила не подано до публічного відома.

ІВАН ЛЕНДЛ, АМЕРИКАНЕЦЬ чеського походження, перший ранговий тенісист у світі, програв у Вімблдоні, Англія, проти австралійця Пет Кеша у трьох сетах, 7-6, 6-2, 7-5.

СІЛЬСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ АМЕРИКИ є затурбоване тим, що велика кількість лікарень у малих містечках і селах закриваються з огляду на змінені закони обезпеченевих підприємств. Ця зміна спричинить не тільки те, що позаміське населення буде мати великі труднощі в отриманні конечної лікарської опіки, але змусить поборювати великі віддалі щоб дістатись до лікарень.

БАЗУЮЧИСЬ НА ЩЕ НЕвирішених справах, які чекають на свою чергу, виглядає, що новий номінат до Верховного Суду Роберт Г. Борк може мати великий вплив на вирішення деяких ключевих соціяльних проблем. Деякі ліберальні та меншинні групи починають гостро критикувати його найменування та розвивають сильну кампанію проти його затвердження.

ЯК ПОДАЄ ГАЗЕТА „ Ню Йорк Таймс" з 5-го липня ц.р., у Вашінгтоні після декількох декад розбудови та поширення своїх впливів, зросла в могутню силу організація під назвою Американсько-ізраїльський комітет публічних справ. Її сила впливу дійшла до таких розмірів, що вони мають рішальне слово в напрямних американської політики в справах Близького Сходу. Провідники цієї організації стали дорадниками Державного департаменту, Білого Дому, сенаторів і генералів.

ОКРУЖНИЙ ПРОКУРАТОР Айра Рейнер у Лос Анджелесі оскаржив і віддав під суд 29-літнього мужчину, який свідомо продавав свою заражену хворобою АІДС кров. Оскаржений Джозеф Едвард Марковскі, був схарактеризований властями як волоцюга і проститутка, 23 рази продавав свою інфекційну кров, — заявив прокуратор Рейнер та наказав задержати його на одно-мільйоновій поруці.

РЕЧНИК УРЯДУ ЛУАНДИ в столиці Португалії Лісбоні повідомив, що, починаючи з січня, урядові війська, знищили 592 повстанці з об'єднання Уніта і просунулися далеко на південь в провінції Моксіко. Лідер повстанців Йонаш Савімбі підтвердив свою пропозицію оголосити територію вздовж залізниці, що зв'язує Заїр і Замбію з Атлантійським океаном, демілітаризованою зоною. Залізниця на 90 відсотків належить бельгійській компанії, яка погодилася виділити 280 мільйонів долярів для її реконструкції. Уряд Луанди відкинув пропозицію Савімбі про переговори в справі залізниці, заявивши, що, погодившись на переговори, він таким чином визнав би законність об'єднання Уніта.

МОЛОДЬ ВІДКРИЛА 34-ий ЛІТНІЙ СЕЗОН НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка. — Немов свіжо-скупана русалка, ця чепурна оселя УНСоюзу загаморила безжурними голосами молоді вже в п'ятницю, 3-го липня, при перших промінях раннього сонця, що пробились через гущу дерев з-поза „Ворохти" й „Ужгороду" та пестили її на протязі трьох днів після зливного дощу.

Феєрверки пронизували нічну тишу і освітлювали ясне небо, сповіщали про свято Дня Незалежности, а з тим і початок нового літнього вакаційного сезону на Союзівці, 34-го з черги.

Тут і там постійно чути привітальні вигуки: „Наталко, як ти? Коли ти приїхала? Як довго будеш? Скінчила школу? Їдеш на ЮМПЗ? Я також".

Відбиванкова площа, зарання прочищена працівниками на чолі з Івасем Шматолохою, гуділа під капцями, а то й босими ногами молодих грачів, які формувались за „реґіональним порядком"; на тенісових кортах понад 30 змагунів боролись за примати УСЦАК-Схід, а олімпійських розмірів басейн здавалось не помістить всіх тіл, що хотіли охолодитись.

У вечірніх годинах до молоді долучувались старші віком громадяни, повільно і статочно „маршуючи" до охолодженої залі „Веселка", де відбулись дві мистецькі програми у п'ятницю і суботу увечері. Відтак всі промощували собі дорогу на терасу „Веселки", щоб потанцювати до звуків оркестри „Темпо", чи послухати її вокальних точок із заспівами Юрка Граба.

Не було вільних кімнат під час цього триденного вікенду на Союзівці, не було вільних столиків на терасі і в їдальні, не було багато місця на проходи, не було багато затишних закутків. — всюди гомін молодих голосів, співи, музика.

Оленка Геймур виконує „Мальви" В. Івасюка. При фортепіяні акомпаніст Артур Баум, йому з нотами помагає Уляна Пінковська-Сенчишин.

(фота: ред. Н. Федущак)

Василь Мельничин виконує „Владико неба і землі", акомпаньює Андріяна Мельничин.

Вже у п'ятницю увечері, в год. 8:30, управитель Сoзівки Дорко Сенчишин представив глядачам нового конферансьє оселі Ларису Кукрицьку-Лисняк, яка вміло й елегантно перевела першу із двох мистецьких програм Вона пояснила на вступі, що ці суботні мистецькі програми влаштовується не тільки для розваги гостей Союзівки, але й для того, щоб дати нагоду новим мистецьким групам і індивідуальним виконавцям виступити перед українською публікою і в цей спосіб спопуляризувати себе.

Такою власне й була ця перша програма, в якій виступив „ветеран" тенор-соліст Василь Мельничин і молода піяністка Уляна Пінковська-Сенчишин, молода випускниця славної Джуллі ярд музичної школи в Ню Йорку. Вона виконала дві композиції Шопена й Хачатуряна під вдячні оплески публіки.

Маестро В. Мельничин, як і попередніми роками, насолоджував слухачів переважно українськими аріями і композиціями, як теж популярними піснями. Йому акомпаньювала його донька Андріяна, випускниця університету Кентакі і злібна піяністка.

Свою програму закінчив В. Мельничин англійською мовою — салютом Америці з нагоди Дня Незалежности. Він зарецитував вірш проф. Олександра Грановського п. н. „I love them both", в якому цей науковець-поет тепло і переконливо з'ясував концепцію „двох батьківщин". Маестро Мельничин відтак закінчив цей салют піснею-гимном „Боже, благослови Америку".

В суботу увечері гості мали нагоду почути спів відомого сопрано Оленки Геймур і В. Мельничина. Акомпаньювали їм Артур Баум і А. Мельничин.

На початку мистецької програми конферансьє Л. Кукрицька-Лисняк вшанувала коротким словом День

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Суд і політика

Як тільки минулого тижня президент Роналд Реґен призначив на звільнене у Верховному Суді місце Роберта Борка, члена Апеляційного Суду у Вашінґтоні, колишнього професора права у престижевому Єйльському університеті, негайно знявся крик серед демократичних лібералів. Зразу ж першим відізвався сенатор Едвард Кеннеді, один із найлівіших членів Конґресу, який вкрився сумною славою, коли в його автомобілі, що впав із моста у Чаппаквідік у став, втопилася 18-го липня 1969 року 28-літня секретарка його покійного брата Роберта, Мері Копечне. У „Рідерс Дайджесті" швидко після тієї події появилася обширна історично-інформаційна стаття, шедевр репортерської праці, в якій точка за точкою виказано, які брехливі зізнання склав Едвард Кеннеді на другий день у поліції. Це тільки в Америці таке можливе, що його переобрали і далі перевибирають на сенатора із стейту Массачусетс, в якому прізвище Кеннеді має магічну силу. Коли він дістав диплом з правничого факультету Гарвардського університету, в газетах появилися сумніви щодо правильности тієї його ґрадуації. За „хлопським здоровим розумом" Едвард Кеннеді або не повинен би взагалі бути членом Правничої Комісії Сенату, або повинен би сидіти скромно і тихо. Але Едвард Кеннеді відомий із тієї ароґанції, яку дає людині мультимільйоновий маєток.

Едварда Кеннеді підтримали й деякі інші демократичні сенатори, які закинули президентові Реґенові, що його рішення щодо вибору Роберта Борка було „політичне" і що тому вони, члени Правничої Комісії, будуть перевіряти політичний світогляд Роберта Борка. Цей останній ніколи не скривав свого консервативного філософського світогляду. Це він закинув Верховному Судові, що цей привласнив собі безправно права Конґресу.

Очевидно, що президент Реґен прагне зміцнити у Верховному Суді „правий" напрямок та що він, як і більшість американського судівництва, — не вдоволений такими рішеннями Верховного Суду, як заборона молитви в публічних школах — навіть добровільної і мовчазної, признання диковинних прав арештованим злочинцям та леґалізація абортів без ніяких обмежень і застережень. Не президент Роналд Реґен ані не суддя Роберт Борк вводять „політику" до Верховного Суду, а ввели її ліберальні члени Верховного Суду, які пішли по лінії ультраліберального табору. Це сам Верховний Суд своїми суто політичними рішеннями спричинився до занепаду моралі в суспільстві, до упадку дисципліни у школах, до „оборотових дверей" для злочинців у судівництві — то вони загірили принцип, що у підборі членів Верховного Суду треба керуватися критерієм правничих кваліфікацій та персональної чесности кандидата, а не його філософським світоглядом. І коли почнеться затяжне і тенденційно-партійницьке переслухування Роберта Борка на Правничій Комісії Сенату, то напевно не буде сумнівів щодо його фахових кваліфікацій, як колишнього професора права в Єйльському університеті й судді, що перейшов усі щаблі судових інстанцій, але сенатори Едвард Кеннеді і його однодумці будуть керуватися тільки і виключно партійно-політичними критеріями.

Це буде ще одна „проба сил" між Президентом і Конґресом. Затяжна процедура із затвердженням Роберта Борка на члена Верховного Суду буде ще одним прикладом, якою трудною є роля Президента великої держави, який, хоч обраний на той найвищий в країні пост величезною більшістю народу, мусить переборювати на шляху свого конституційного урядування щораз нові трудноші, створювані його противниками. Не є виключене, що кандидатура Роберта Борка перепаде, якщо відкине її більшість сенатської Правничої Комісії. Можливо, що Сенат таки затвердить цю кандидатуру після довгої і затяжної процедури. Якщо таке станеться, то це буде перемога здорового розуму і повернення до того конструктивізму, який зазнав стільки болючих ударів від ліволіберального табору, що його підтримує ліберальна більшість американських засобів масової інформації.

РОБІТНИКИ-БУДІВЕЛЬНИКИ знайшли у лондонському передмісті Бермондс нерозірвану бомбу, яка пролежала в землі понад 45 років. Вага бомби перевищує тонну. Район знахідки був оточений поліцією. 500 мешканців були евакуовані. Викликані сапери знешкодили небезпечну знахідку.

Степан Женецький

ХТО ТАКИЙ А. ГАММЕР?

Як це вже стало відомо з повідомлень української преси, в квітні 1987 року надійшов досить дивний лист до редакції американсько-жидівського щоденника „Ню Йорк Таймс" п. з. „Д-р Гаммер і його роля в процесі над Іваном Грозним", у якому написано про незвичайну співпрацю між ізраїльським і совєтським урядами.

З цього листа довідуємося, що Ізраїль потребував для обвинувачення Дем'янюка оріґінальну виказку про його працю у німецькому таборі в Собіборі, яку немов би то мало виставити німецьке Ґестапо. Цей документ нібн мав мати совєтський уряд, але він не має дипломатичних зв'язків з Ізраїлем і Москва не могла його передати жидам дипломатичною дорогою. Гаммер звернувся за цим документом до совєтського уряду і цей передав його Гаммерові в Москві, а він переслав його до Ізраїля.

За передачу цього документу ізраїльському судові дякує Гаммерові і совєтському урядові сам прем'єр-міністер Ізраїля Шимон Перез. Таким чином Гаммер став дипломатичним посередником між Ізраїлем і Совєтським Союзом у переданні документу, від якого багато залежатиме доля Івана Дем'янюка.

І саме з уваги на це, що Гаммер пов'язався почерез І. Дем'янюка з українською справою, українцям буде цікаво довідатися, хто він такий.

Гаммер — американський жид, мультимільйонер

Дані про життя того „зачарованого" комуністичною Москвою жидівського багатія беремо з книжки п.з. „Гаммер", що її, як там подано, написав він сам про себе, при допомозі Ніла Линдона.

Тут цікаво буде відзначити, що цю книжку „поручають" такі особистості, як колишні президенти Америки — Джиммі Картер і Джералд Форд, теперішній віцепрезидент Джордж Буш, Менахім Беґін, видавець „Ню Йорк Таймсу" Артур Охс-Зулцберґер, Едвард Кеннеді та інші.

Арманд Гаммер, якому сповнилося 21-го травня ц.р. 89 років життя, це американський жид, який дуже „залюбився" в „матушку-Росєю", а зокрема в комуністичну Москву, є великим її поклонником і допомагає їй всякими способами.

У своєму досить довгому житті, Гаммер пробував багато різних „бизнесів", на яких доробився багатющого майна: він був власником копалень нафти, колектором і продавцем мистецьких образів, продуцентом ліків, власником копалень азбесту, банкіром, виробляв алькогольні напитки, був, чи ще є, власником коров'ячих ферм, — на чому заробив великі мільйони і сьогодні належить до числа найбагатших людей у світі. В своїй автобіографії Гаммер хвалиться, що він у своєму житті ніколи не казав „ні", тобто, що він не може чи не в силі чогось виконати чи доконати. В його торгівлі нафтою він мав до діла навіть з такою химерною людиною, як диктатор Лівії Муамар Кадафі, з яким давав собі раду. А. Гаммер був чи є людиною, який з кожної найважчої ситуації все опинявся нагорі. В своєму житті він перемагав усі перешкоди, яких інші не були б спроможні побороти.

Зв'язковий московських комуністичних ватажків

Гаммер від самого початку, відколи комуністи захопили владу, ввесь час є їхнім ревним прихильником і сповняє свого роду ролю самовизначеного зв'язкового між Америкою і кожним московсько-комуністичним ватажком, від Леніна починаючи, крім Сталіна, якого він схарактеризував „страшною особою", хоч між Сталіном і Троцьким він вибрав Сталіна. Гаммер уважає своїм найбільшим життєвим досягненням це, що він став історичною особою — не, як би дехто міг подумати — у вільному світі, але в Совєтському Союзі!

Для вільного світу цей багач не має великого значення як особа, але для членів Політбюра це дуже велика „персуна", бо коли хтось з них говорить з Гаммером, то вона говорить з людиною, яка багато разів зустрічалася з їхнім божищем, Леніном, якого він (Ленін), згадує три рази в його писаннях, та якого Ленін поручив у записці Сталінові, щоб допомагав йому робити „бизнес" з молодим Совєтським Союзом. Тут варто додати, що батько Гаммера, Юліюс, був одним з перших членів Комуністичної партії Америки, одним з перших її фінансових спомагачів та був глибоко замішаний в інтриґи Кремля, як член Комуністичної партії під партійною дисципліною. Отже нема чого й дивуватися, що А. Гаммер став великим прихильником Совєтського Союзу, бо як каже наша приказка: „Яке дерево — такий клин, який батько — такий син"..

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Микола Бараболяк

ЦІННА ПРАЦЯ ДО ТЕМИ ВАГИ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ

Harvard Ukrainian Studies. The Political and Social Ideas of Vjačeslav Lypynśkyj. Ukrainian Research Institute, Harvard University, Vol. IX. No. 3/4. December 1985. Guest Editor Jaroslav Pelenski, assisted by Uliana M. Pasicznyk.

II.

Збірник включає статтю проф. Євгена Пизюра „Ідея надії Липинського". Стаття ця базована на трьох лекціях на цю тему в Гарварді ще 1972 року. Проф. Пизюр є у збірці єдиним поруч істориків репрезентантом політичних наук і його праця заслуговує тому на особливу увагу. Проф. Пизюр після студій в Европі завершив свої політичні студії докторатом в університеті в Нотр Деймі в 1961 році, і після того очолював катедру політичних наук в університеті у Сент Люісі, Мі., де викладав до часу своєї передчасної смерти в 1980 році. Один із професорів у моєму департаменті політичних наук робив докторат у проф. Пизюра і висказував дуже високу оцінку наукового рівня цього нашого науковця. Закріпивши свою позицію в американському університеті, проф. Пизюр готовився розпростерти крила на полі нашої науки, на жаль важка хвороба і передчасна смерть скривдила нашу науку. Надруковану в цьому збірнику його працю рекомендуємо кожному, хто цікавиться розвитком нашої політичної думки.

Стаття проф. Ярослава Пеленського „В'ячеслав Липинський і проблема еліти" не менш вагома. Автор звертає увагу на те, що дискусія на цю тему виринула на початку 20-их років у зв'язку з програною в 1917-20 роках. Липинський говорив відважно не те, що тодішні провідники бажали чути, а намагався виявити справжні причини програ: маси не мали належної провідної верхівки. Липинський був захоплений британською політичною системою, в противагу її бачив совєтську систему як клясичний зразок охльократії. Його погляди можна б застосувати і до оцінки подій 1939-47 років. Липинський дав би був напевно їх вірну і тверезу та конструктивну оцінку, коли б дожив тих часів. Помер 1931 року.

З циклу статтей наших науковців англійською мовою треба відзначити статтю теж передчасно погаслого історика Івана Лисяка-Рудницького, професора історії альбертинського університету в Канаді. Тема: „Політичні ідеї Липинського в перспективі наших часів" схоплена дуже інтересно. Автор намагається достосувати ідеї Липинського до нинішніх умов. Відродження нашої державности в сьогоднішніх умовах може здійснитись тільки при підтримці нашої нинішньої політичної верхівки-еліти. На еміграції — це мала б бути наша інтелектуальна еліта, яку, на жаль, ми не зуміли досі виростити. В Україні визволення здійсниться, коли бажання незалежности від Москви зродиться в шерегах нині панівної в Україні верхівки, в партії й інших установах, предтечою яких міг би бути, на мою думку, Петро Шелест.

Євген Зиблікевич й Іван Коровицький дають інформації про долю архівів Липинського. На дальших 130-ох сторінках збірника вміщено досі непубліковані матеріяли Липинського і про Липинського. Тут передруковано т.зв. „Другий Акт" (назва есею Липинського про становище української справи між революцією 1905 року і Першою світовою війною), листи Липинського до нашого уряду у зв'язку з аферою Болбочана та іншими питаннями гетьманського руху, стаття Андрія Жука „До історії української політичної думки перед першою світовою війною", Дмитра Чижевського: „В. Липинський як філософ історії", Василя Кучабського: „Значіння ідеї Вячеслава Липинського", Адольфа Бохенського: „Український Моррас" (польською мовою), як теж відповідь Дмитра Дорошенка на статтю Бохенського. Закінчує ряд статтей праця Василя Рудка „Донцов і Липинський" — одна з найцінніших і найактуальніших у збірнику. При кінці збірника вміщена хронологія життя Липинського і бібліографія його праць та праць про нього. Списки показують як дуже плодовитим був Липинський за час свого короткого життя (помер, не маючи ще 50 років), та яке відлуння викликали його праці в науковому й політичному світі.

Наша політична література дуже бідненька. Наші історики і публіцисти бояться заторкати істотні питання нашої політики так у недавньоминулому, як теж ставити прогнози щодо майбутнього. Більшість того, що появляється друком, повне фразеології і повторювання тез, які себе не виправдали і вирпавдати в нинішніх міжнародних умовах не можуть. Тому дуже відсвіжуючим прочитати щось що ціхує глибина політичної думки, а такими є твори В'ячеслава Липинського. Коли хто, особливо молодшого покоління наших публіцистів, чи тих, кому на душі питання нашого політичного майбутнього, не має терпеливости перестудіювати твори Липинського в оригіналі, тому поручаємо прочитати хоч цей виданий Гарвардом збірник, де наші науковці передають критично головні ідеї нашого не найбільшого політичного мислителя і філософа. Праця дуже цінна і на часі.

Юрій Р. Рибак

МУРИНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ БИЗНЕСУ

Муринська етнічна група у ЗСА найбільш численна, одначе не домінує у бизнесі. Це виглядає досить дивно, бо за час 30-літнього руху громадянських прав силою відкрились ворота мільйонам муринів для різних можливостей. У висліді вони вибирали урядову кар'єру, професійні звання або включались у корпоративне життя великих американських підприємств. Тому і в 1980 році більше як половина муринських професіоналістів та менаджерів працювали для уряду і осягнули вищий відсоток ніж біле населення.

Хтось міг би це вважати загальним, великим успіхом. Так, але статистика показує, що на бизнесовому полі постала прогалина, бо мурини відносно поволі заповнюють наглядні можливості під час коли експансивні, етнічні групи еспанців та азійців виявляють динаміку у поширенні приватної, економічної сфери.

У чому ж причина цієї ж різниці?

Відповідь у тому, що серед муринів бракує антрепренерів, себто осіб, які своїм новаторством і риском забезпечують зиск, що стає джерелом нових підприємств. А коли візьмемо приклад з недавнього минулого то завважимо, що азійці, еспанці, жиди, греки, італійці, вірмени та інші прийняли таку філософію: „для забезпечення існування треба зачинати від малого, незалежного бизнесу". Наставлення муринів було інакше. Вони пішли в університети і професійні школи з метою отримати добре платну працю у великих корпораціях, які для реклями і оправдання перед урядом наймали якнайбільше число муринів. Теж уряд відкрив можливість праці у своїх бюрах, а розвагова галузь та спорт не жалував винагород, щоб використати талант прославлених у тих ділянках муринських зірок — будучих мільйонерів.

Інакше буває у світі приватного бизнесу. Тут завважується, що мурини мають лише кілька зірок, а в загальному ще не спромоглися створити сильної середньої кляси населення, щоб опанувати бизнес. Чому?.. На основі думок знавців, мурини не мають цієї ж самої ментальности, що скажімо, корейці чи еспанці. Муринам тяжко приходиться рішитись чи поставити все на карту бизнесу. Вони радше чекають на ініціятиву інших, при чому собі ще не освідомили, що бути „капіталістом" не є тотожне зі запроданням своєї душі!... Тут треба зрозуміти, що поняття капіталізму не є у словнику африканської спадщини. Тут ще не затерлись рештки впливу невільництва, де політикою властителя було створити у невільника почуття повної залежности, що у зародку затруювало жадобу власної ініціятиви.

На переломі XIX та XX сторіч прибуває до ЗСА новий тип муринів із прибережних островів Західніх Індій. Ці мурини не були невільниками, а вільними людьми, що іміґрували ради гроша. Вони походили радше з міст ніж сіл і були краще ознайомлені з комерцією. І нічого тут дивного, бо у Західніх Індіях муринам-невільникам було дозволено управляти присадибну землю, а її плоди продавати на вільному ринку. Та група муринів дуже скоро доказала свою економічну, незалежну життєздатність, бо вже у 1901 році посідала 20 відс. загального муринського бизнесу у Ню Йорку під час коли нараховувала тільки 10 відс. цілого муринського населення.

Нинішні часи показують, що муринський бизнес тратить підтримку власних етнічних покупців, головно у деталічній продажі. І тяжко повірити, що це якраз спричинила інтеґрація!.. Муринські покупці, зірвавши з минулим, відчули свободу купувати там де купують теж білі. У висліді, багато їхніх підприємств закрило двері раз навсе. У протилежності до цього інші етнічні групи стараються один одного підтримати. Ось як триматись разом дає приклад китайська група у Сан Франсіско. Кажуть, що гроші у цій громаді обертаються яких шість разів заки залишуть ґетто. Це число для жидів є дещо менше, а зароблений муринський гріш скоро втікає від своєї громади. Тому і не диво, що брак зрозуміння клича „свій до свого" стримує розвій муринського, економічного сектора приватників.

Про економічний стан підприємств (за роки 1977-82) подає урядова статистика таке: коли приходи муринських підприємств зменшились майже на одну десяту, то у тому самому часі приходи всіх американських підприємств збільшились на 4 відсотки!

Усе ж таки в образі муринського бизнесу знаходимо оптимістичні риси, бо існують бизнесмени, які своєю підприємчивістю і вмінням провадження діла осягнули поважні успіхи. Для доказу наводимо чотирьох „маґнатів", а саме: Джан Джансон (Джансон Паблішинґ), Берри Ґорді (Мотавн Рекорд Корпорація) у Лос Анджелесі, Герман Дж. Рассел (Г. Дж. Рассел Констракшен) в Атланті, та Дж. Брус Ллевелин (Фірма Кока-Кола Батлінґ) у Філядельфії. Вони разом у 1985 році продали товару і обслуг на понад півбільйона дол. Відколи мурини прийшли до голосу кожний спершу думав, що американська економіка відчує зміни. Та часто припущення не сповняються... Держава може тільки служити вказівками і давати ключ до замкнених дверей. Держава не може творити підприємців-антрепренерів. І не може перетворити занедбане ґетто у привітне місце життя, коли людина сама не прикладе до цього своїх рук.

Мирослав Іллиняк

ПЕРША МЕМОРІЯЛЬНА КУРИЛИКІВСЬКА ЛЕКЦІЯ

II.

Століттями поляки заявляли свої претенсії до українських земель аж до Дніпра, до земель, що історично були українськими. Найбільш шовіністично наставлений напрямок польського націоналізму домагався однорідної під етнічним оглядом польської держави. Самозрозуміло, що відносини між обома народами були затьмарені війнами й повстаннями. В 1930 році ці відносини в українській Галичині, яка сталася частиною Польщі, були крайньо напружені. (Тепер Галичина є частиною Української ССР). Галичина сталася пляцдармом боротьби між польським урядом, що стремів до асиміляції галицьких українців через „пацифікацію", та українським революційним націоналістичним рухом.

Під час німецької окупації невеликої територіяльно Галичини в 1941 році, українці пережили помітне пожвавлення у ділянці економічній та культурно-освітній. Це було частинно в наслідок німецької політики, базованої на принципі „діли й пануй" та спроби схилити українців на свою сторону у війні проти Совєтського Союзу. Поляки уважали це за протипольську акцію. Польське підпілля розпочало селективну ліквідацію визначних одиниць з-поміж української інтеліґенції.

Відносини загострилися ще більше після того, як українці, ставши по стороні німців, проголосили незалежність української держави, яка ніколи не сталася дійсністю, згідно бо з німецькими плянами вона ніколи не могла мати шансу здійснитися. Українські націоналісти обернулися тоді проти німців, ведучи боротьбу на два фронти, бо й проти совєтів. (Протисовєтська боротьба продовжувалася аж до 1950 років).

У 1943 році польське націоналістичне підпілля, база якого була в Лондоні, розпочало здійснювати свій плян захоплення під свою контролю українські території з надією відбудувати Польщу в передвоєнних кордонах. Цей плян, зашифрований під назвою „Бужа" („Буря"), накреслив встановлення військових баз біля галицьких міст з переважаючим польським населенням. На думку польського історика Антона Щесняка, польський рух спротиву прийняв методи винищування та тотальної депортації українців.

В наслідок такого положення вибухла між польським та українським націоналістичним підпіллям „неофіційна війна", яка тривала аж до 1948 року і яка принесла численні жертви з обох сторін. Доконано в той час страшних жорстокостей супроти цивільного населення обох національностей. „Німці й совєти не робили жодних зусиль, щоб спинити цю взаємну різню. Дуже часто вони робили все можливе, щоб цей конфлікт поглибити. Це не було в їхньому інтересі бачити об'єднану польсько-українську опозицію", — зазначив професор Потічний.

Після звільнення Польщі, новий польський комуністичний уряд продовжував плян депортації етнічних меншин. У вересні 1944 року підписано сепаратні договори з литовським, білоруським та українським совєтськими урядами в справі взаємного „добровільного" переселення етнічних меншин. Це переселення повинно було закінчитися перед квітнем 1945 року. Однак, щойно після конференції в Ялті, в лютому 1945 року, встановлено остаточно кордони між Польщею й СССР.

Акція переселення розбурхала зразу ж хвилі протиукраїнських виступів. Одною з жертв цієї акції була 73-річна бабуня професора Потічного. В одній тільки окрузі замордовано тоді більш як 2,000 українців. Єпископ Холму в своєму зверненні до всіх єпископів світу подав імена 378 осіб, що були замордовані в цьому місті.

„Акція Висла" мала на меті подвійне завдання: завершити початкову програму переселення 1944-45 років та ліквідувати Українську Повстанську Армію, яка вела нерівну боротьбу проти совєтської окупації в Україні. Ця акція мала повну підтримку з боку Совєтського Союзу, який вислав своїх високої ранґи старшин для нагляду над цією операцією.

У сьогоднішній Польщі, де історичний символізм запалює й гасить національні пристрасті, є багато пам'ятників здвигнених у пам'ять героїчного спротиву нацистським наїзникам, та багатовікової боротьби за незалежність Польщі від Росії. Про „Акцію Висла" немає, однак, жодної згадки, тому що вона сталася досить ганебною сторінкою польської історії. Усе ж таки, з огляду на деякі початкові зв'язки українського підпілля з німцями на початку війни, ще й досі в пам'яті поляків закоренилося поняття „поганих українців". Професор Потічний сказав, що „ще й сьогодні в Польщі є досить небезпечно представляти себе українцем". На думку одного професора, члена Польської Академії Наук, з яким професорові Потічному довелося розмовляти, „поляки уважають, що українці дістали те, на що собі заслужили". Генерал Войцех Ярузельський часто чваниться тим, як він ліквідував українських „бандитів" під час „Акції Висла".

Рух „Солідарности", який стремить до демократизації й „гласності" в польському суспільстві, зробив порозуміння з українцями головною точкою своєї програми. На жаль, однією з найбільших перешкод на цьому шляху є та націоналістична заїлість, що знову тут прийшла до голосу. Багато польських націоналістів ще й досі мріє про одномовну й етнічно однокровну Польщу, кордони якої ідеально повинні б сягати вглиб Східньої України.

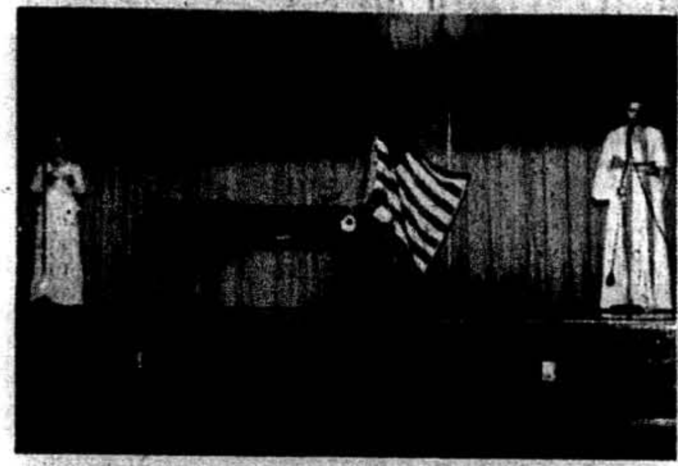
Професор Потічний уважає, що українці зі своєї сторони повинні показати добру волю й рішуче засудити всі жорстокості, які чинили над невинним польським населенням деякі групи українського націоналістичного руху, як теж визнати права для порівняно великої польської етнічної меншини, яка ще проживає на території України.

Хоч польський уряд не веде обліку своїх етнічних меншин, на території Польщі живе тепер, згідно з даними, від 180,000 до 300,000 українців. Їхнє майбутнє — досить незавидне. Статус українців, як громадян сучасної Польщі, не ясний. Спонзорована урядом асиміляція є загальним правилом.

У цілій Польщі, під сучасну пору, є тільки дві середні школи, де вчать української мови. Існує єдина центральна установа, якій дозволено діяти, виходить теж, під стислою цензурою, один український тижневик. Український хор „Журавлі" є однак у Польщі досить популярний і йому дозволено недавно відбути турне по Північній Америці. Українцям, однак, не дозволяють мати своїх церков й недавно заборонено українським студентам творити свої студентські організації. Серед найновіших емігрантів з Польщі є багато українців, які втікають з причини національного поневолення.

Молодь...

(Закінчення зі стор. 1)

Уляна Пінковська-Сенчишин і Лариса Кукрицька-Лисняк під час відзначення свята Дня Незалежності.

Виконавці програм на Союзівці (зліва): Василь Мельничин, його донька Андріяна і Оленка Геймур.

Конферансьє Союзівки Лариса Кукрицька-Лисняк.

Незалежности ЗСА, відчитуючи разом з У. Пінковською-Сенчишин уривки із вступу до Конституції ЗСА англійською і українською мовами.

О. Геймур і В. Мельничин відтак вповні виповнили програму вечора аріями і українськими композиціями, а закінчив вечір В. Мельничин салютом надходячому Тисячоліттю Християнства в Україні коротким словом і відспіванням арії-молитви, „Владико неба і землі" з опери „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського.

Крім гостей, конферансьє Л. Лисняк привітала під час програм активістів УНСоюзу його головного предсідника д-ра Івана Флиса, головних радних Володимира Кваса і Аліка Худолія, головного редактора „Свободи" Зенона Снилика редактора-асистента „Українського Тижневика" Наталку Федущак, управителя оселі Дорка Сенчишина і „Міс Союзівку" Ганю Клим, як також деяких присутніх відділових секретарів і організаторів.

Уже раннім пополуднем у неділю, 5-го липня, почали котитись автомобілі крутим з'їздом із Союзівки. Це ті, менш щасливі, що мусіли повертатись до міст на працю. А справжні щасливці, гості-вакаційники, включно із понад 40 сеньйорами з Чикаго, які приїхали автобусом щойно починали насолоджуватись Союзівкою.

Літній сезон почався.

У ЛЕНСІНҐУ, СТОЛИЦІ Мишигену, губернатор Джеймс Бляншард наклав вето на законопроєкт ,який підніс би швидкість їзди автами до 65 миль. Це перший губернатор, що наклав вето на законопроєкт підвищення швидкости їзди автомашинамй від часу коли Конгрес ЗСА одобрив такий законопроєкт.

ПІСЛЯ ОДНОРІЧНОЇ перерви до Ню Йорку повернулася на свою конвенцію одна із груп громадських свобід, а саме муринська організація Крайова асоціяція для поліпшення становища негрів. Ця організація на своїй конвенції гостро скритикувала номінацію Роберта Борга на становище до Верховного Суду ЗСА.

УВАН у гостях української громади Гамілтону

В часі, коли МекМастер університет у Гамілтоні гостив на своєму кампусі численні наукові організації Канади з нагоди сторіччя існування університету, українська організована спільнота Гамілтону під проводом Комітету Українців Канади влаштувала зустріч членам Української Вільної Академії Наук, учасникам МекМастерських святкувань. Зустріч відбулась у вечірніх годинах, в дні 29-го травня ц.р., в приміщеннях православного собору св. Володимира.

Зустріч відкрив проф. Ігор Чорнейко, голова відділу КУК у Гамілтоні. Він привітав приявних, а зокрема членів УВАН, та попросив до слова президента УВАН д-ра Михайла Марунчака, щоб розказати дещо про працю УВАН. Президент УВАН поінформував про працю Академії в минулому та розказав про пляни в майбутньому. Він особливо зупинився на видавничій ділянці УВАН з нагоди Тисячоліття офіційного Християнства в Україні. Два наукові збірники в цієї нагоди є вже в опрацьованні, — говорив доповідач, — а українська спільнота Канади дає докази щирої жертвенности. Збірники опрацьовується англійською мовою й українською.

Д-р М. Марунчак представив приявних на зустрічі академіків та науковців, які брали участь в конференціях в МекМастерському університеті. Тут були професори: В. Янішевський з дружиною з Торонто, В. Жила (Тексас, ЗСА), Яр Славутич (Едмонтон), Євген Рослицький (Лондон, Онт.), В. Шелест (Кіченер, Онт.), Галина Семенюк (Гамілтон). Найчисленніше був заступлений Вінніпеґ. Професори І. Тарнавецька і О. Ґерус, мґр І. С. Мухин, маестро Р. Коваль, архітект Денека й інші. Українську Наукову Раду Канади репрезентував її голова д-р Богдан Стебельський з Торонто, одночасно голова НТШ та голова Ради Культури при СКВУ.

Громадська репрезентація Гамілтону була також численна. Українське Національне Об'єднання і Братні Організації заступав Петро Тимків; Лігу Визволення України — голова Василь Лис та М. Главка; Товариство Підприємців і Професіоналістів — Стефанія Перожак; Парафіяльну раду св. Духа — Петро Мезібродський; Об'єднану українську Кредитову Спілку — Ф. Ігнатюк; Жіночий відділ КУК репрезентувала Анна Садівська, а Раду Українських Організацій за Патріярхат УКЦеркви — мґр Павло Копачівський.

З духовних отців прибули: о. крилошанин Юрій Ковальський (Бирлінґтон) та о. П. Шадурський з Гамілтону. Зі запрошених гостей були місцеві і позамісцеві діячі, як майор Віктор Роєнко, інспектор Іван Бойко, В. Садівський, д-р С. П. Климашко, Василь Кирилюк з Торонто, С. Корнецький, І. Іванець (Сент Катаринс) та інші.

Після знайомлення надано слово проф. Євгенові Рослицькому, який у піднесеному настрої з'ясував потребу і значення такого роду зустрічів, вітаючи всіх від науки, від громадськости та від голови Провінційної Ради КУК д-ра П. Глібовича.

Закінчивши офіційну частину, приявні знайомились ближче при шклянці холодних напитків, — а був тоді гарячий день у Гамілтоні, — і при добрій закусці.

Зустріч-гостину закрив коротким слово д-р Чорнейко, запевняючи моральну і матеріяльну підтримку для УВАН у майбутньому та бажаючи Академії Наук успішної конференції на МекМастерському університеті. Він теж від імени всіх подякував паням з Жіночого відділу КУК під проводом Анни Садівської за милу гостину.

М. Мар

Чорнобиль

У першу річницю нуклеарної катастрофи в Чорнобилі українці в Ґлен Спей, Н. Й., зібралися, щоб згадати жертв цієї страшної події на Україні. Ярослав Ґавур попросив отця-пароха місцевої української католицької церкви Юліяна Осадцу до молитви, який молився за всі жертви катастрофи, за загинулих, страждаючих, хворих, і за тих, що хворітимуть через зловісну радіяцію. Іван Ґеба, відкриваючи жалібні сходини, осудив совєтський уряд за чергове нищення українського народу.

Надзвичайно змістовну доповідь, багату фактами, довідками, дослідами лікарів, вчених з цілого світу, про Чорнобиль мала Ольга Линник. Спочатку доповідачка познайомила присутніх з історією міста Чорнобиля, яке, згідно з літописами, вже існувало з 1193 році. Назва Чорнобиль походить від рослини, дуже спорідненої з полином. Чорнобиль — мальовнича місцевість з мішаними лісами, в яких багато грибів, ягід і навіть дичини. Це аґрарний район з легкою індустрією.

Чорнобильці воювали у військах Богдана Хмельницького і Івана Мазепи. Там стояв загін Івана Богуна. Людність Чорнобиля дуже побожна і довго боролася проти большевицької навали. Жиди, яких було багато в Чорнобилі, виступали проти української державности. І може тому Чорнобиль вибрано, як місце для атомової станції, та ще і біля столиці Києва.

Тернистим шляхом ступала історична доля України. Нищили нас голодом, ув'язнювали, висилали на Сибір, але наш нарід живучий і буде вічно жити. Страшна катастрофа 26-го квітня 1986 року потрясла цілим світом. Большевики, вірні своїм принципам, намагалися замовчати цю подію, замазати і перекрутити факти. Та на цей раз вони прорахувалися.

Цілий світ вимагав вияснення цієї жахливої катастрофи. Американський лікар, який був у Чорнобилі після катастрофи, заявив, що Чорнобиль і Прип'ять правдоподібно залишаться мертвими не менше як на 300 років. А люди — бідні люди не дістали своєчасної допомоги, діти пили затруєне молоко, людям продавали затруєне м'ясо. Вимерли тисячі українців. Розслідування неможливе, бо все прикрили мокрим піском і цементом. Та факти і наслідки катастрофи не можливо засипати піском. Цілий світ побачив, на яку брехню здібна Москва.

Це короткий зміст доповіді О. Линник. Присутні вдячними оплесками нагородили доповідачку. Ольга Линник також зачитала вірш власного пера „Чорним димом покрита Україна", що справив на присутніх гнітюче враження. Страждання нашого народу незміримі.

Організатор імпрези Я. Ґавур сказав, що ми, українці на поселеннях і на еміґрації, намагаємося ознайомити американців з правдивими фактами про Чорнобильську трагедію. Дві програми відбулися в цей день англійською мовою. Одна – рано з Монтісело, Н. Й., яку провів З. Голубець, і друга – по полудні з Ліберті, Н. Й., якою провадили: Я. Ґавур, Є. Ґеба і Х. Саляк. Обидві програми вияснювали американцям правдиві факти про Україну, її нарід і про підступну ролю комуністичної Москви та про Чорнобильську трагедію. Ці програми були записані на платівку Богданом Гірняком.

Академію закрив Василь Пищимуха з деякими поясненнями діяння нуклеарного вибуху і його наслідків. Після жалібної академії всі присутні пішли до церкви на маївку, де ще раз помолилися за жертви Чорнобиля.

Людмила Гайдар

Вступайте в члени УНС

Збірник Рогатинської землі починає набирати реальні форми

У днях між 5-им і 6-им червня цього року відбулося чергове робоче засідання редакційної колеґії плянованого реґіонального збірника Рогатинської землі. Редакційна колеґія працювала тим разом в Торонто, використовуючи нагоду присутности членів із ЗСА на конференції „Культура Київської Руси" в сусідньому Гамилтоні.

Це було друге робоче засідання. Перше засідання усталило більш-менш рамовий плян проєктованого збірника, уточнивши загальні теми і їхній розподіл; друге засідання працювало вже над зібраним матеріялом.

Дотепер вдалося редакційній колеґії одержати науково опрацьовані статті зі загальної історії, загальної культури в усебічному насвітленні, статистичні порівняльні таблиці, почавши від минулого століття, загальний реєстр всіх 104-ох місцевостей Рогатинського повіту, короткі монографічні нариси певних подій і визначних людей. Окрім того, маємо на руках спомини про поодинокі події, особисті згадки та велике число фотографій, декілька художніх нарисів і поезій. Отже, вибір доволі великий, різноманітний.

Згідно із наміченим пляном книжки, матеріял посортувала головна редакторка збірника Уляна Любович. Над придбанням статтей працював координатор д-р Олег Кудрик у співпраці зі Степаном Скорбачем. Марія Голод подбала про переписання деяких статтей, як теж про приміщення для самого засідання. Повних два дні праці принесло добрий вислід. Переглянено 80 різних манускриптів так докладно, що при невеличкій ще мовній коректі можна буде здати їх до друку. Інших 40 статтей вимагають деяких менших чи більших перерібок, і це буде завданням колеґії до наступного робочого засідання. Хтось може дивуватися, чому так багато матеріялу і чому колеґія все ще хотіла б і бажала мати його більше? На це є така відповідь: Рогатинська земля простягається на просторі поміж трьома ріками, допливами Дністра, а це Гнилою Липою, Свиржем і Нараївкою. Сусідує з півдня з Галичем, з півночі з Перемишлянами, зі сходу Бережанами, зі заходу з Бібркою лежить на перехресті старовинних торговельних шляхів. Отож від зарання історії була заселеною околицею, доказом чого є одна із найстарших археологічних стоянок, а саме стоянка т. зв. Липицької культури. Через Рогатинську землю прокочувався хід української історії може більше, як через яку іншу. Як доказ того твердження, маємо небувало цікаві назви місцевостей зі старовинним, для нас часто незрозумілим звучанням; маємо прізвища жителів, котрі говорять про різні історичні епохи; маємо незмірене багатство подій, записаних у хроніках, книжках і часописах. Вкінці, маємо теж чимало очевидців і учасників буйного політичного, культурного і економічного життя, як теж свідків двох страшних воєн. Про те все хотілося б говорити, про те все треба нам сказати, та щобільше, — те все записати і утривалити. А що час діє проти нас, тож за всяку ціну треба нам поспішати.

Наступне робоче засідання проєктується на вересень ц.р., де буде можливість перейти схвалений частково матеріял, та пристосувати його до друку. До того часу наспіють теж давніше замовлені статті (ще під цю пору не були готові), як також напевно зберемо ще більше споминів і довідок. Отже праця мусить кипіти!

Рівночасно з робочим засіданням редакційної колеґії, чи радше задля цього збору, відбулася в суботу 6-го травня ц.р., ділова зустріч Рогатинців. Цю зустріч зорганізував товариський Рогатинським комітет, щоб земляки-рогатинці мали змогу зустрітися з членами редколеґії та почути безпосередньо від них всі вістки про дорогу нам усім справу видання Збірника, одержати відповіді на запити і обмінятися порадами. Це була теж небувала нагода почути розповідь Уляни Любович про визначного і відомого музику-рогатинця Бориса-Буся Кудрика. Вечір-зустріч вів голова місцевого комітету рогатинців мґр Михайло Ромах. Редколеґію представив з притаманним йому дотепом сотник М. Богдан Бігус. Організацією вечора зайнявся Іван Падик, Михайло Лялька і Мирон Пазій. Про каву і солодке подбали Оля Падик і Степанія Космина. Невтомний скарбник Іван Крупка пильно збирав датки на видання запланованого збірника. Треба з приємністю ствердити, що мав він незлі успіхи!

Наш Рогатинський вечір відзначався приязною атмосферою та приятельським відношенням. Присутніми були люди з багатьох місцевостей Рогатинської землі, котрі живуть не тільки в Торонто, але і в інших подальших містах, навіть у Оттаві.

Загальні відомості про збірник подавали д-р Олег Кудрик і ред. Уляна Любович; про стан фінансів Головного комітету говорив Степан Скробач. Присутні ставили питання, висловлювали свої думки в дискусії.

Всі зібрані — коло 50 осіб — підписали карточку із побажаннями для недужого голови Світового Об'єднання Рогатинців Романа Крупки. Цей вдалий Рогатинський вечір приніс нам всім багато приємности і вдоволення не тільки задля зустрічі зі земляками, але теж задля добрих вісток про працю понад здійсненням наших задумів.

Марія Голод

Ювілейні...

(Закінчення зі стор. 1)

дян стейту взяти участь у цих українських ювілейних відзначеннях, що відбуватимуться по містах і містечках стейту.

Промовцем у ротонді Капітолю був також заступник губернатора Марко С. Сінґел, що є сам українського походження, чим він пишається. Промовляючи, він сказав, що з радістю має можливість, разом з українцями у всьому світі, в 1988 році, відзначати тисячоліття Хрищення Руси-України, та підкреслив, що американці українського походження – це працьовиті й чесні люди, прив'язані до своєї Церкви, своєї родини і громади. І вони причинилися значно до духового і матеріяльного розвою стейту Пенсильванії і загально ЗСА.

Промовляв тут теж член легіслятури Вілліям Рибак, який є також українського походження. Його знає українська спільнота в стейті з його доброзичливого ставлення до неї. Він привітав учасників відкриття українською мовою, словами „Слава Ісусу Христу", і виявив, що не тільки він один є українського походження, але є й інші його колеги, що також походженням українці або з України, чи спорідненої слов'янської крови. Він радіє своєю участю у ювілейних відзначеннях і напевно буде разом з українцями в діяспорі святкувати цю історичну дату в 1988 році.

Потім ведучий програмою представив Єпископа Української Православної Церкви Владику Антонія, попросивши його до слова. Владика Антоній у зворушливому короткому слові розповів про тернистий шлях Української Автокефальної Православної Церкви, яку терором зліквідував совєтський комуністичний уряд, і про фізичне знищення тридцяти єпископів і тисяч священиків і мільйонів мирян. Владика нагадав і про долю Української Католицької Церкви, яку офіційно „зліквідував" московський комуністичний уряд по Другій світовій війні, загнавши її в катакомби, а її єпископів і священиків знищено фізично.

В мистецькій частині програми був виступ танцювального ансамблю „Волошки", що виконали танець „Привітання" і „Кохановочка", під щирі оплески зібраних тут людей. На відкритті був показ історичної ноші з XVII і XVIII століть. Молоді наші дівчата і пані, одягнені в історичні строї, презентували ці традиційні історичні гарні одяги. Пояснення давала екзекутивна директорка УОКЦЕнтру Орися Гевка, членка метрополітального Філядельфійського комітету, відділу Крайового Комітету для відзначення Тисячоліття Хрищення України.

По полудні цього ж дня Митрополит Української Католицької Церкви, Владика Степан Сулик був запрошений на сесію стейтового сенату, на якій виголосив відповідне слово у зв'язку з тисячоліттям Хрищення народу Руси-України. На цій сесії сенатори прийняли одноголосно резолюцію, що закликає всіх громадян Пенсильванії прилучитися до відзначень тисячоліття Християнства в Україні. Також законодавці легіслятури прийняли одноголосно подібну резолюцію. На сесії легіслятури був присутній єпископ Української Православної Церкви Владика Антоній, який подякував членам легіслятури за одноголосну ухвалу резолюції про святкування великої історичної дати в житті України.

Успіх цієї наскрізь вдалої імпрези завдячуємо членам Філядельфійського комітету: Олександрові Черникові, адвокатові Данилові Максимюкові, Орисі Гевці й іншим членам, які присвятили багато часу, щоб успішно здійснити цей проєкт.

Закінчено імпрезу співом національного гимну „Ще не вмерла Україна".

ЗАКІНЧИВШИ ПЕРЕГОВОРИ із совєтськими представниками в Москві, амбасадор ЗСА до Організації Об'єднаних Націй Вернон Волтерс виявив бажання відвідати ще Китайську Народну Республіку і впевнитись, що Китай буде підтримувати резолюцію в Раді Безпеки ОН про припинення війни на Близькому Сході між Іраном й Іраком. Якщо йдеться про накладення ембарґо на вивіз зброї і воєнного матеріялу для Іраку й Ірану то справа ускладнюється тим, що СССР, який є головним постачальником зброї для Іраку, відмовляється від ембарґо, бо на цій торгівлі він заробляє грубі мільйони долярів. Треба сумніватися, кажуть політичні спостерігачі, чи також Китай можна буде схилити до ембарґо.

В П'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

СВ. П.

ІРЕНИ ВИННИЦЬКОЇ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

у середу, 15-го липня 1987 р., о год. 8-ій ранку
в церкві Благовіщення П.Д.М. в Мельроз Парк,
Філядельфія, Па.

Про молитви за спокій душі Покійної, просить:
чоловік — ВОЛОДИМИР з Родиною

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

висловлює глибоке співчуття ДРУЖИНІ, РОДИНІ І ДРУЗЯМ у зв'язку з великою втратою-смертю у Ню Йорку, 16-го червня 1987 року, видатного діяча української культури і науки, колекціонера і зберігача національних скарбів, прихильника Академії

св. п. ІНЖ.

МИХАЙЛА ПЕЖАНСЬКОГО

Також висловлюємо своє співчуття Науковому Товариству ім. Шевченка. Т-ву Українських Інженерів Америки, Українському Термінологічному Центрові в Америці та Пластові, яких видатним членом був Покійний.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА УВАН у США

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що дня 3-го липня 1987 р. відійшов від нас у Вічність по довгій недузі
наш Незабутній Муж, Батько і Дідо

бл. п. д-р філософії

ВАСИЛЬ ВИШИВАНИЙ

Колишній управитель школи Українознавства в Ню Йорку, громадський і союзовий діяч та в'язень польських і німецьких тюрем.

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 9-го липня 1987 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Петра Яреми.

ПОХОРОН в п'ятницю, 10-го липня 1987 р. о год. 9:30 рано в церкві св. Юра в Ню Йорку, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

Дружина — МИРОСЛАВА
дочки — ЗОРЯНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ МОГУЧИМ
ТАМАРА — з мужем ДЖЕКОМ КАННОН
Внуки — ТАМАРА, НИКОЛА І СОФІЯ
Сестра і Брат з родинами в Україні
Шваґри — ЕВҐЕНІЯ І ВОЛОДИМИР САЛЯКИ з дочками:
ГАЛЯ І ІВАН ОДУЛЯКИ з дітьми
ЗВЕНИСЛАВА і д-р ЛЕБЕДОВИЧІ з дітьми
ЗОРЯНА І ЮРІЙ СТАВНИЧІ
Свати — Пані-Матка ЛЮДМИЛА МОГУЧА
ВІРДЖІНІЯ І ДЖЕК КАННОН
і кружок щирих Приятелів.

Хто такий...

(Закінчення зі ст. 2)

А. Гаммер — у СССР „свой человек"

У Совєтському Союзі А. Гаммер користується великими мешканевими і подорожними привілеями, що їх має мало хто, а властиво, не має ніхто з американців. Він може, наприклад, телефонувати з Москви безпосередньо до кожної країни у світі, хоч для всіх інших чужинецьких туристів, не говорячи вже про громадян Совєтського Союзу, пряма телефонічна сполучка з закордоном заборонена вже від кількох років. А якщо йому треба, то він може переходити, звичайно дуже стисло контрольовані совєтські кордони, без візи.

Уже від років американські власті підозріло споглядають на його дивні зв'язки зі Совєтським Союзом, але ті підозріння ніколи не виходять поза рамки підозрінь. Гаммер пише в його книжці, що він перейшов успішну перевірку ФБІ після того, як президент Реґен призначив його головою Президентської пістряквої комісії. Справді, це становище не має жодного стратегічного значення, із масою тайних документів, але все ж він пройшов перевірку...

Лист президента Реґена до Гаммера

Для пустої самохвальби, Гаммер публікує в своїй книжці листа президента Реґена, в якому він його називає „Дорогий (Дір) Арманд", а себе підписав фамілярно „Рон". В цьому листі през. Реґен, після полагодження скандальної справи американського журналіста Данілова і совєтського шпигуна Захарова та звільнення Голдфарба, останньої осені писав до нього: „Я не знаю, як це ти зробив, але велика подяка тобі від твоїх співгромадян із-за видобуття Голдфарбів із Совєтського Союзу..."

З приводу цього листа президента Реґена до Гаммера дуже цікаву замітку пише рецензент цієї книжки Гаммера — Арнолд Бейхман: „Мені є досить дивно, що маючи доступ до всіх інформацій, Президент Америки каже, що він не знає, як Гаммер зумів полагодити дуже важливу проблему переговорів між Америкою і Совєтським Союзом, які допровадили до вершинної зустрічі в Ісляндії. Я особисто, — пише далі Бейхман, — дивуюся, як Гаммер це зробив, переступивши Акт (закон) Логана, який забороняє дипломатичну діяльність приватним особам. Але я цікавий, — додає рецензент, — чи також Горбачов не знає, як він (Гаммер) це зробив?"

Хоч Гаммер підтримує Республіканську партію, але його симпатії по стороні таких лівацьких республіканців, як сенатори Дад і Бейкер, та оскандалений демократичний кандидат на президента Ґері Гарт.

Автор рецензії його книжки Бейхман пише, що Гаммер виявляє забагато симпатій до Совєтського Союзу, не бачачи того, що він, Совєтський Союз, увесь час прямує до опанування світу. Обурення Америки з приводу арештування Ніколая Данілова було для Гаммера „перетягненням струни". Він бачить у збросенні контролі дорогу до світового миру і вважає, що Збіґнєв Бжезінскі, колишній дорадник президента Картера, та люди довкола президента Реґена (яких він не назвав у книжці), є ярими воєнними підбехтувачами. Бжезінскі виявив рецензентові, що причиною, чому Гаммер його не любить, було те, що він, Бжезінскі намагався тримати його оподалік від Білого Дому, але безуспішно.

Чи Гаммер — це агент на два боки?

В Америці завелася традиція, що президенти мають своїх агентів: полковник Гавз був агентом Вудро Вилсона, Гаррі Гопкінс — Рузвелта і т.д., а Гаммер сам себе встановив одним з таких агентів. Але він був чи ще є подвійним агентом, що працює на два боки — для Білого Дому і для Кремля.

До повищого згоадгу рецензент додає, хоч дуже саркастичну, але дуже влучну замітку: „Усе, що бракує Гаммерові, це те, щоб він отримав подвійне дипломатичне призначення, яким би він напевно дуже пишався, а це становище американського амбасадора в Совєтському Союзі, і як його (Совєтського Союзу) амбасадор до Америки. Ми (тобто Америка), — кепкує далі рецензент, — заощадили б при тому багато, бо не мусіли б валити чи будувати нового будинку амбасади в Москві. Це був би гарний подарунок з любов'ю для Рона (президента Реґена) і для Міхаїла" — іронічно закінчує свою рецензію книжки Гаммера, Арнолд Бейхман.

СПРОСТУВАННЯ

В репортажі п.н. „Похоронили полковника Петра Сокола-Зілинського" („Свобода", ч. 110 з 11-го червня 1987 року), з вини автора допису подано помилково, що замість квітів на свіжу могилу зібрано на Бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі 425 дол. Має бути: на Товариство бувших Вояків Армії УНР у Франції, на перенесення могил і здвигнення пам'ятника. Тому, що збірка продовжувалася, зібрано 1,503 дол. на ту ціль. Похороном проводив полк. П. Войновський. В тому самому числі „Свободи" в репортажі п.н. „Екзекутива УАКР розглянула становище УККА", подано помилково, теж з вини дописувача, що Екзекутива УАКР признала допомогу для Капелі Бандуристів в сумі 250 дол. Має бути для Капелі молодих бандуристів під керівництвом Миколи Чорного, яка вибирається в турне до Південної Америки вже цього року.

Роман Барановський

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 2-го липня ц.р., совєтське пресове агентство ТАСС офіційно повідомило про смерть естонця Карла Ліннаса, якого Департамент справедливості ЗСА видав Совєтському Союзові для покарання за вчинені ним під час Другої світової війни злочини. К. Ліннас мав померти від удару серця в неназваній Ленінградській клініці. Ще недавно Ліннаса відвідувала у тюрмі його дочка Ану і американський адвокат, оборонець Ліннаса на процесах в ЗСА і колишній генеральний прокуратор Ремзі Кларк. В совєтському повідомленні згадується про дві операції серця, які перейшов Ліннас в СССР.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСО „Тризуб" став чемпіоном вищої дивізії пенсильванської ліги

У четвер, 1-го червня ц. р., 1-ша дружина УСО „Тризуб" закінчила свій досить успішний сезон копаного м'яча, в якому вп'яте у своїй історії здобула звання чемпіона „Мейджор дивізії" згаданої ліги. На протязі сезону наша дружина очолювала показник табелі ігор і в один час мала в запасі аж дев'ять точок. Однак у кінцевій фазі сезону наші футболісти зазнали кілька поразок і цим самим дали себе наздогнати німецькому клюбові „Ерцгебірге" та італійському „Інтер". Згідно з правилом ліги відбулися додаткові ігри між цими трьома дружинами, в яких саме „Тризуб" на початку переміг „Ерцгебірге" вислідом 2:1 в півгодинній догривці.

Після цього наші футболісти відбули вирішальну зустріч з „Інтером", з яким закінчили найважливішою перемогою сезону, вислідом 3:2. У звітовій зустрічі італійці здобули ведення в 17-ій хвилині, але сім хвилин пізніше А. Зілько вирівняв 1:1. В 29-ій хвилині Санторе здобув для „Тризуба" ведення 2:1. В 68-ій хвилині італійці в свою чергу вирівняли вислід 2:2. Останнього й переможного голя змагань „Тризуб" здобув дві хвилини перед закінченням, усталивши вислід зустрічі 3:2.

Крім чемпіонського трофею дружини, трофей найкращого стрільця дивізії здобув середній напасник „Тризуба" А. Зілько, який здобув 27 голів.

Склад п'ятикратного чемпіона вищої дивізії Пенсильванської ліги: Д. Прончік, Д. Ган, Т. Зілько, Т. Козак, Д. Санторе, О. Гарматій, С. Фрият, І. Сесак, А. Зілько, Б. Санторе, Р. Ковальчук, Ч. Говард. Провідник Михайло Юрчак, тренер Юрій Літинський.

УСВТ „Ч. Січ" віцечемпіоном вищої дивізії Гарден Стейт ліги УСВТ „Ч. Січ" — Керні Скатс СК 0:1

Цими додатковими змаганнями, що відбулися в неділю, 28-го червня ц. р., на невтральній площі в Мідлтавн, Н. Дж., 1-ша дружина УСВТ „Ч. Січ" остаточно закінчила свій 31-ий з черги сезон копаного м'яча. Згідно з вислідом, „Січовики" осягнули звання віцечемпіонів, тобто в порівнянні з минулим сезоном піднялися на одний щабель у показнику табелі ігор, що треба уважати за гарний успіх, коли зважити на дуже сильну компетицію. Крім звання віцечемпіона у вищій дивізії, як відомо, „Ч. Січ" здобула чемпіонати: Ню Джерзі за аматорську чашу ЗСА, Округ Ессекс-Юніон і Мерсер, а також трофеї першунів у престижевому турнірі Українського Фестивалю ЗСА в Ню Джерзі.

„Січовики" були близькі до мети — завершити цьогорічний сезон і чемпіонатом ліги, одначе щастя цим разом усміхнулося сильній дружині Керні Скатс. У звітовій зустрічі шкотські футболісти вміло використали помилку оборонців „Ч. Січі", коли в 15-ій хвилині здобули ведення і, як пізніше виявилося рішального за чемпіонат голя. Після цього шкотським футболістам щастило, їх оборонці майстерно ліквідували численні критичні ситуації під власними воротами, що їх створював напад „Ч. Січі". М'яч неначе заворожений то відбивався від голів оборонців і перелітав ворота, то попадав у поперечку. Двократно воротар суперників відчайдушно обороняв свою твердиню від певних голів, хоч був прислоненний своїми оборонцями і м'яч із сильних стрілів нападаників „Ч. Січі" вже був на лінії воріт. До щастя шкотських футболістів треба теж зачислити дуже дивні рішення судді, який в 75-ій хвилині „переочив" грубий вчинок колишнього професіонала Давнея, що в цій грі постійно звалював з ніг Андрія Бакуна і особливо „виправу" шкотського воротаря, що кілька метрів від воріт брутально звалив на землю напасника „Ч. Січі", який був готовий післати м'яч в сітку воріт суперників. Навіть менаджер шкотських футболістів признав, що суддя повинен був зарядити карний стріл; на жаль, суддя переочив і це.

Коли до цього додати брак двох чолових футболістів „Ч. Січі", жертвенного змагуна оборони Павлюса (контужений) і видатного помічника Брієнзи (перешкоджений), то все це разом створило щасливі обставини, в яких зрештою дуже добра дружина шкотів належно використала і вперше в своїй історії здобула звання чемпіонів вищої дивізії Гарден Стейт Ліги.

У складі вже чемпіонів протягом їх успішного сезону виступали: М. Хамуляк, Д. Ромійо, Р. Павлюс, Д. Ансальмо, С. Сабрій, Д. Апозато, Д. Каміка, Д. Джонсон, І. Чижович, Д. Брієнза, А. Бакун, А. Пенцак, Д-р В. Бакун, Д. Бакун, В. Науменко, Т. Науменко, Ю. Ґбур. Провідник Володимир Бакун.

Українські спортові ігрища молоді не відбулися

Цьогорічні Українські Спортові Ігрища Молоді, що не відбулися в суботу, 27-го червня ц. р., з причини дощової зливи, перенесені на суботу, 1-го серпня ц. р.

Зареєстровані репрезентації усіх спортових осередків і спортових ланок молодечих організацій залишаються правосильними на згадану дату. Управа Ігрищ один запрошує усі інші українські спортові осередки, що з різних причин не змогли вислати своїх спортовців на минулу дату, постаратися вислати їх на 1-го серпня ц. р.

Реєстрації проситься посилати на таку адресу: О. Napora 32 Kensington Ter. Maplewood, N. J. 07040

Київ „Динамо" увосьме здобуло чашу СССР
Київ „Динамо" — Мінськ „Динамо" 3:3 (карні стріли 4:2)

В неділю, 14-го червня ц. р., на центральному стадіоні в Москві при участі 75,000 глядачів футболісти столиці України увосьме в своїй історії здобули чашу СССР і цим самим запевнили свою участь в наступному році в іграх за чашу Європи. Цим разом суперниками українських футболістів були футболісти зі столиці Білорусії. У нормальному часі вислід був 3:3, він не змінився й після півгодинної догривки. Рішальні голі українські футболісти здобули щойно в серії карних стрілів. У нормальному часі голі для Києва здобули: Рац, Кузнецов і Заварів. У серії карних стрілів: Дем'яненко, Михайличенко, Балтача, Євтушенко. Крім них в складі київської дружини виступали: Чанов, Яковенко, Баль, Блохін, Яремчук, Горілий.

Збірна юнаків України здобула чашу в турнірі Яшина

Юнацька збірна України здобула чашу в турнірі Яшина, в якому змагалися збірні 14-ти поневолених народів СССР та міст Москви й Ленінграду. В першій рунді українські юнаки перемогли збірні: Ленінграду — 5:0, Казахстану — 4:0, Таджикистану — 8:0 В. Кишиневі, Молдавія, збірна України елімінувала: Узбекистан — 1:0, Азербайджан — 5:0 і Литву — 3:1. У фіналі юнаки України перемогли Молдавію —1:0 і тим самим здобули чашу турніру. В складі збірної України виступали: В. Бортничук, І. Брикайло, І. Сушко, Вяч. Шевчук, І. Красій, Р. Кочмар, Б. Гарамита, Л. Вовчук, В. Шевчук, І. Ярмошенко (усі з Львівщини), О. Антощенко, П. Матвейченко, Ю. Галій, А. Костенко, (Київська обл.), С. Соловей, І. Гуменюк (Полтавська), К. Гордієнко, А. Осипів (Донецька). Готували збірну В. Красношапка і Т. Білоцерківський зі Львова.

(от)

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

о. ВАСИЛЬ РУБАН, член УНС Відд. 217-го ім. Св. Йосафата в Рочестері, Н.Й., помер 31-го травня 1987 року на 67-му році життя. Нар. на Полтавщині, Україна. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Олю, дочок Івашку Райнер, Тамару Лінк і Катерину Рубан, 2-ох внуків та близьку і дальшу родину. Похорон відбувся 1-го червня 1987р. на цвинтарі Ріверсайд в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефан Приймак, секр.

ГЕЛЕН КОМАН, член УНС Відд. 304-го в Баффало, Н.Й., померла 3-го червня 1987 року на 67-му році життя. Нар. 8-го вересня 1920 року в Польщі. Членом УНС стала 1969 року. Залишила у смутку мужа Івана, синів Евгена і Василя, дочку Марію Мирфі з мужем Тимотеєм і внучкою Арлін. Похорон відбувся 6-го червня 1987 року на цвинтарі Мт. Олівет в Тп. Тонаванда, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Гнатик, секр.

ОЛЕКСАНДЕР КОНДРАТ, член УНС Відд. 194-го Т-ва „Свобода" в Ню Йорку, Н.Й., помер 31-го березня 1987 року на 63-му році життя. Нар. 1924 року в селі Верболі, пов. Бережани, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марину, дочку Катерину, синів Олександра, Андрія і Марка, дальшу і ближчу родину в Україні і на еміґрації. Похорон відбувся 2-го квітня 1987 року на цвинтарі „Вудлови Парк" в Маямі, Фла.

Вічна Йому Пам'ять!

О. Юзенів, секр.

ІВАН ДЕШ, член УНС Відд. 137-го ім. Богдана Хмельницького в Вест Істон, Па., помер 23-го травня 1987 року на 75-му році життя. Нар. 4-го листопада 1911 року в Аллентавні, Па. Членом УНС став 1921 року. Залишив у смутку дружину Марґарету, синів Івана і Йосифа, дочку Еллин Коц, брата Стефана сестер Анну Кіфер, Катерину Пастернак і Марію Шиштак, Ольгу Кробат і Мілдред Рігер. Похорон відбувся 27-го травня 1987 року на цвинтарі св. Духа у Вагнерсвілл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Степан Колодруб, секр.

ВОЛОДИМИР КОРЧИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 352-го ім. св. Арх. Михаїла в Честері, Па., помер 23-го травня 1987 року на 72-му році життя. Нар. 1914 року на Україні. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Евгенію, сина Ігоря з дружиною Марією та трьома внуками, дочку Надію з мужем Едвардом та дальшу родину. Похорон відбувся 27-го травня 1987 року на цвинтарі Лови Крофт у Линвуд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Осип Рінник, секр.

ГРИГОРІЙ ГАРКАЧ, член УНС Відд. 233-го „Молодечий Відділ" в Лорейні, Огайо, помер 18-го травня 1987 року на 72-му році життя. Нар. 18-го жовтня 1914 року в селі Чужилів, Підгайці, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Параскевію, сина д-ра Ореста з родиною, дочку мгр Марію Лендел з родиною, брата Петра і дальшу родину. Похорон відбувся 23-го травня 1987 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЮХИМ САМЧУК, член УНС Відд. 219-го ім. М. Грушевського в Мейплвуді, Н.Дж., помер 28-го квітня 1987 року на 66-му році життя. Нар. 1-го квітня 1921 року в Україні. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дочок Галину Кемпос і Тоні Погуляй та 4-ох внуків. Похорон відбувся 1-го травня 1987 року на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Юров, секр.

МАРІЯ ГУЗАР, член УНС Відд. 422-го ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па., померла 13-го травня 1987 року на 63-му році життя. Нар. 1924 року в Україні. Членом УНС стала 1971 р. Залишила у смутку мужа отця Єлісея і дочку з родиною. Похорон відбувся 18-го травня 1987 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

ІВАН ГОЇН, член УНС Відд. 13-го ім. св. Миколая у Вотервліт, Н.Й., помер 21-го квітня 1987 року на 66-му році життя. Нар. 1921 року у селі Добряне, Зах. Україна. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку дружину Ольгу і двох синів Едварда і Михайла. Похорон відбувся 24-го квітня 1987 року на цвинтарі Оквуд в Трої, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Павло Шевчук, секр.

МИХАЙЛО ДІМІТРО, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Па., помер 9-го травня 1987 року на 80-му році життя. Нар 20-го липня 1907 року в Югославії. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Марію і родину в Югославії. Похорон відбувся на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Попович, секр.